

Folkhälsomyndigheten

Bilaga 1. Erfarenheter från vaccinationer mot säsongsinfluensa hösten 2020

Sammanställning av enkätsvar från landets smittskyddsenheter

Innehåll

Bakgrund och syfte.....	3
Metod	4
Resultat	5
Praktiskt genomförande av vaccination mot säsongsinfluensa	5
Tidsbokning bra men telefonlinje behövs	5
Flera sätt användes för riskgrupper att få möjlighet till vaccination.....	6
Ändringar i lokaler och i det fysiska flödet krävdes	6
Fler vaccinationer i hemmet	7
Vaccinationer vid andra vårdbesök.....	7
Utökad vaccinationsstyrka och fler som kan ordinera	7
Samarbete med kommuner viktigt	7
Kommunikation kring vaccination mot säsongsinfluensa	8
Svårt att nå personer i riskgrupp under 65 år	8
Frågor från patienter överlag lätta att besvara	8
Särskild kommunikation riktad till vård- och omsorgspersonal.....	9
Ingen uppföljning av vård- och omsorgspersonals attityder till vaccination.....	9
Behov av förstärkt kommunikation finns	10
Regionerna omsätter erfarenheterna till covid-vaccination	10
Slutsatser.....	12
Förstärkta kommunikationsinsatser lyfts som behov	12
Vaccination av vård- och omsorgspersonal.....	12
Behov av att analysera vaccinationstäckningen.....	12
Utmaning att nå personer i riskgrupp	12
Kunskap om målgrupper efterfrågas.....	12
Minimera praktiska hinder för vaccination	13
Frågeformulär	14

Bakgrund och syfte

Regeringen gav Folkhälsomyndigheten 29 oktober 2020 i uppdrag (S2020/07992 (delvis)) att förstärka informationen till riskgrupper om vaccination mot säsongsinfluensa hösten 2020 med särskilt fokus på att nå grupper och områden där vaccinationstäckningen är lägre. Myndigheten fick även i uppdrag att analysera och sammanställa erfarenheterna från planeringen och genomförandet av vaccinering mot säsongsinfluensa hösten 2020 till stöd för insatser vid vaccination mot covid-19.

Genomförande av den årliga vaccinationskampanjen mot säsongsinfluensa krävde under hösten 2020 extra planeringsarbete på grund av den pågående pandemin. Vaccinationerna behövde ske så att smittspridning inte riskerades. Genomförande av vaccination mot säsongsinfluensa blev en utgångspunkt för planering och genomförande av vaccinationsinsatser för covid-19. Lärdomar samt erfarenheter har varit viktiga att fånga upp och ta med sig till såväl vaccination mot covid-19 som kommande års vaccinationer mot säsongsinfluensa.

Som en del i regeringsuppdraget har Folkhälsomyndigheten genomfört en enkätstudie riktad till samtliga regionala smittskyddsenheter i Sverige. Syftet med enkäten var att samla in och förstå hur vaccination mot säsongsinfluensa genomförts i regionerna hösten 2020 samt hur kommunikationsarbetet skett gentemot riskgrupper, vård- och omsorgspersonal samt grupper/områden där vaccinationstäckningen eventuellt är lägre. Detta för att förstå de regionala erfarenheterna från influensarbetet ur smittskyddsenheternas perspektiv samt vilka lärdomar som bidrar till genomförandet av vaccination mot covid-19.

Metod

En enkät skickades ut via mejl till alla smittskyddsenheter den 22 december 2020. Enkäten riktade sig till den medarbetaren på smittskyddsenheten med bäst överblick över planering och genomförande av vaccination mot säsongsinfluensa hösten 2020. Ett gemensamt svar från varje smittskydds-enhet skickades in. I de fall flera svar inkommit har det senast inkomna svaret används för kvantitativa frågor. Det var frivilligt att besvara enkäten och smittskydds-enheterna kunde hoppa över frågor som de inte hade möjlighet att besvara.

Enkäten utfördes i enkät-systemet Survey Generator och bestod av 22 frågor (se bilaga 1). Frågorna berörde det praktiska kring influensavaccination och kommunikationsarbetet gentemot riskgrupper respektive vård- och omsorgspersonal. Därutöver ingick även frågor om grupper och områden med lägre vaccinationstäckningen till influensavaccination.

Alla smittskydds-enheter bevarade enkäten och svaren inkom mellan 11 januari och 8 februari 2021.

Samtliga resultat redovisas aggregerat och enskilda regioner går inte att identifiera. Denna rapport sammanfattar svaren från enkäterna. Denna rapport är en bilaga till rapporten *Erfarenheter samt förstärkt kommunikation vid vaccination mot säsongsinfluensa 2020/21*.

Resultat

Nedan sammanfattas svaren från smittskyddsenheterna övergripligt om det praktiska genomförande och kommunikation om influensavaccination. Då ja/nej frågor ställts redovisas antalet svarande av de 21 svarande smittskyddsenheterna. Det finns inga tydliga skillnader eller likheter mellan olika regioner med tanke på befolkningsstorlek när det gäller det praktiska genomförandet vid vaccination mot influensa eller vad gäller kommunikation.

Praktiskt genomförande av vaccination mot säsongsinfluensa

Inom varje region finns flera vårdenheter som utför influensavaccination vilket medför att det är ibland svårt att få en helhetsbild över planering och arbete för att genomföra vaccinationerna. Det medför också att olika vaccinerande enheter vidtagit olika åtgärder för genomförande av vaccination under pågående pandemi hösten 2020. Det fanns inga tydliga skillnader eller likheter i svaren från smittskyddsenheterna beroende på befolkningsstorlek på regionen.

Tidsbokning bra men telefonlinje behövs

En vanlig förändring som gjorts för influensavaccinationerna hösten 2020 för att minska trängsel var att införa tidsbokning på enheter som tidigare år haft enbart drop-in. Tidsbokning har varit tillgänglig via telefon i alla regioner samt via webbplatsen 1177.se inom de flesta regionerna (15 av 20). Flera regioner kommenterade att införande av tidsbokning varit en förbättring jämfört med tidigare år, bland annat att flödet av patienter fungerat väl, patienter var nöjdare och personalen haft en större arbetsro.

”Goda erfarenheter av webbtidsbokning via 1177. Användes av en majoritet av våra vårdcentraler. Flöt på bättre än drop-in som vi haft tidigare och de som skulle vaccineras.”

”Tidsbokad vaccinmottagning var en framgångsfaktor och denna vill man gärna fortsätta att arbeta utifrån.”

Samtidigt lyfte flera regioner behovet av särskilda resurser för att svara på frågor och boka vaccinationstider via telefon eftersom det är tidskrävande. En region nämner att tidsbokning var mer tids- och resurskrävande än drop-in så det är troligt att de så småningom återgår till drop-in.

”För många som ringde vårdcentralen för att boka tid. Svårt att hinna med... Borde ha varit ett eget nummer där det sitter folk o bara bokar samt kollar om de är riskgrupp eller ej. Behöver inte vara sjukvårdspersonal!”

”Vi har lärt oss att vi behöver rigga ordentligt med telefonlinje för de som inte kan boka tid online. 1/3 kunde inte boka digitalt. Hjälpte ungefär 10 000 totalt via telefon. Avbokningar, ombokningar, dubbelbokningar, frågor. Skillnaden inför covid-19-vaccinering är att vi har ett callcenter på plats innan bokningsmöjligheterna startar...”

Flera sätt användes för riskgrupper att få möjlighet till vaccination

Drop-in för vaccination har använts i flera regioner (10 av 21). Fyra regioner hade drop-in mottagning fördelade över ålders- eller riskgrupper.

”Vi bjöd in personer via informationsbrev för vaccination till drop-in i olika åldersintervall. Personer 85 år eller äldre välkomnades första veckan följt av personer 75-80 år etc. Det fungerade väl och befolkningen hörsammade detta. Det innebär att de äldsta fick sitt vaccin först och det blev ett jämnt flöde med personer som kom för vaccin de olika veckorna under perioden för vaccination.”

En majoritet av de regioner som haft drop-in har bett köande vänta utomhus och fem regioner har vaccinerat utomhus i alla fall vid enstaka vaccinerande enheter. Fyra regioner hade drive-in mottagning för vaccination mot säsongsinfluensa.

Ändringar i lokaler och i det fysiska flödet krävdes

Utöver åtgärder kring tidsbokning för vaccination svarar de flesta regionerna att de ändrat det fysiska flödet i lokalerna för vaccination och/eller använt andra, exempelvis större, lokaler än vanligt för vaccinationerna. Tydliga skyltar/golvdekaler för hänvisning till mottagningsrum har lyfts som viktigt.

”Många av de flöden och arbetssätt som utvecklades under vaccinationen mot säsongsinfluensan 2020 kommer till användning nu under covid-19-vaccinationerna. Framst handlar det om säkra flöden för att minska trängsel och hindra ev. smittspridning.”

Några regioner förklarar att vaccination mot covid-19 dock kommer att utföras i andra lokaler än de som användes för vaccination mot säsongsinfluensa medan vissa använder samma lokaler för vaccination mot covid-19.

”Vaccination mot influensa genomfördes vid vårdcentraler. Vaccination mot covid-19 utförs vid större vaccinationsnoder.”

”Central vaccinationsenhet med stor kapacitet och goda utrymmen/ventilation ska användas igen.”

Utökade öppettider på vaccinerande enheter och helgöppet lyfts också som framgångsfaktorer. Ytterligare erfarenheter i relation till det fysiska flödet var värdet att vaccinationen är kostnadsfri, vilket betydde att ingen reception behöver ta emot de som skulle vaccineras. Detta förenklade flödet och hjälpte till att minimera risken för trängsel. För att ytterligare snabba på besöket vore det önskvärt om hälsodeklarationen kunde fyllas i inför besöket istället för vid besöket. Det var bra att de som vaccinerades generellt sätt inte behövde sitta kvar efter vaccination.

”Sedan har vi också rent praktiska saker som att erbjuda kostnadsfria resor i samband med vaccinationerna. Det gjordes ju inte med influensavaccinationerna, men var en lärdom här - alltså att vi såg en efterfrågan för det.”

Fler vaccinationer i hemmet

I stort sett alla regioner (19 av 21) anger även att vaccinationer skett genom hembesök av till exempel primärvård eller hemsjukvård.

”För covid-vaccinationerna har vi även byggt upp mobila team för att hantera de som inte kan ta sig till en vaccinationspunkt.”

Vaccinationer vid andra vårdbesök

Nästan alla (20 av 21) regioner anger att vaccinationer också skett i samband med andra vårdbesök och vikten av att arbeta med influensavaccination inom andra delar av vården lyftes. Även vaccination av ineliggande patienter lyftes. En region förklarade att man vid en vårdinrättning utsett en distriktssköterska på morgonen som passat på att erbjuda vaccination till patienter som kommit till andra mottagningar under dagen.

”De som är tveksamma eller inte vill vaccinera sig när vi sällan annat än vid andra typer av vårdbesök. Viktigt att vårdpersonal pratar om vikten av vaccination vid sådana tillfällen, t ex hjärtskola, kontroll diabetes etc. Finns ett pågående arbete med detta men vi behöver bli ännu bättre.”

De medicinska riskgrupperna som rekommenderas vaccination mot säsongsinfluensa är ganska vitt formulerade. Därför var en aspekt som lyftes som framgångsfaktor att vaccinerande personal kan vara generösa med doserna utan att behöva avgöra om en patients sjukdom eller tillstånd är svårt nog att föranleda vaccination; man har inställningen ”hellre en dos för mycket...”. Vilket spar tid och gör att fler blir vaccinerade utan extra svårigheter kring bedömning.

Utökad vaccinationsstyrka och fler som kan ordinera

Cirka hälften av regionerna (10 av 21) har ökat antalet vårdpersonal som utför vaccinationerna jämfört med förra året. En region berättade att även allmänsjuksköterskor har kunnat vaccinera efter att de gått en godkänd utbildning. Några regioner uppger att den årliga utbildningen till ordinatorer och vaccinatorer har utökats under hösten.

Samarbete med kommuner viktigt

Vikten av nära och bra samarbete mellan regionens smittskydds-enhet och primärvården kring vaccination av personer i riskgrupp lyftes som en faktor för att nå framgång.

”Mycket bra samarbete med kommunens sjuksköterskor.”

”Samverkan mellan kommuner och den lokala primärvården, för att möjliggöra vaccination [mot covid-19] av personer i prioritet 1 bygger på samverkan kring influensavaccination till samma grupper.”

Vaccinationer har genomförts på särskilda boenden för äldre i alla regioner, vilket är ett förfarande som funnits långt innan covid-19 pandemin.

Flera regioner belyste även vikten av tätare samarbete med kommunerna i arbetet med vaccination av personal inom kommunal vård och omsorg eftersom ansvaret för vaccinationerna ligger på kommunen som arbetsgivare. Lösningar behövs för förenklat samarbete mellan regionerna och kommunerna, exempelvis när det gäller var och hur omsorgspersonal vaccineras och tydlighet kring att kommunen har arbetsgivaransvaret.

Kommunikation kring vaccination mot säsongsinfluensa

I enkätstudien frågade vi smittskyddsenheterna om kommunikation till vård- och omsorgspersonal, behov av stöd i kommunikationen samt om grupper eller områden med lägre vaccinationstäckning. Enkätsvaren från smittskyddsenheterna beskriver hur kommunikation sett ut under hösten 2020 för influensavaccination. Resultatet visar inga tydliga skillnader eller likheter när det gäller kommunikation utifrån befolkningsstorlek på region.

Svårt att nå personer i riskgrupp under 65 år

Personer 65 år och äldre fick brev eller vykort om vaccination mot säsongsinfluensa i minst två regioner. I kommunikationen lyftes vikten av tidig information till allmänheten om hur och var vaccinationerna mot säsongsinfluensa utförs.

Svårigheter att nå individer i medicinska riskgrupper under 65 år lyftes, vilket är känt sedan tidigare. Dessa personer finns inte listade i något register, vilket medför att det är svårt att kalla dem till vaccination. Regionerna beskrev även att dessa individer till viss del har svårt att identifiera sig som riskgrupp för vaccination mot influensa. Gravida lyftes som en av dessa riskgrupper som är svårare att nå med erbjudande om vaccination. En region kommenterade att osäkerhet bland barnmorskor kring rekommendation av vaccination samt tidpunkt för vaccination är en komplicerande faktor. Ytterligare kunskap behövs för att förstå hinder för vaccination bland individer med medicinsk riskgruppstillhörighet under 65 år och hur dessa individer kan nås med information om influensavaccination.

Frågor från patienter överlag lätta att besvara

Överlag svarade de flesta regioner att de frågor som kommer in från patienter oftast enkelt besvaras. Ämnen som lyftes var frågor om vaccininnehåll, immunosuppression, och behandling med blodförtunnande läkemedel. Under hösten 2020 berättade flera att de flesta frågor handlat om bokning och tillgång till influensavaccin. Samtidigt lyfts behovet av stöd till personal så att de känner sig pålästa och kan kommunicera och motivera till vaccination. Skepsis till vaccination nämns i ett svar.

”[Svårigheter att svara på frågor kommer av...] kunskapsluckor och osäkerhet hos personalen, naturligtvis i mycket mindre omfattning gällande influensavaccin än covid-vaccin”

I de flesta fall används den nationella webbplatsen 1177.se för samlad information om vaccination mot säsongsinfluensa, kompletterat av informationsmaterial riktad

till vårdpersonal. I en tredjedel av regionerna finns även en regional FAQ för frågor från allmänheten gällande influensavaccination.

Särskild kommunikation riktad till vård- och omsorgspersonal

Nästan alla regioner (18 av 21) uppger att de haft särskild kommunikation riktad till vårdpersonal som är anställd av regionerna angående influensavaccination hösten 2020. Flera regioner uppger att de publicerat information om varför det är viktigt för vårdpersonal att vaccinera sig på regionens intranät och i interna dokument. Personal har informerats via bland annat webinarium, affischer, material till arbetsplatsträffar, informationsträffar, film med smittskyddsläkaren och vaccinationsknappar som personal bär. En region uppgav att de kommunicerade till sin personal via digitala personalskärmar i personalrum där budskapet var att vaccinera sig för att skydda patienterna. Informationen har även gått via olika chefsnätverk att uppmuntra till vaccination bland personal.

”Vi kommunicerade till egen personal via digitala personalskärmar i personalrum. Information på intranät. Även mail cheflades till alla verksamheter. Budskapet var att vaccinera sig för att skydda patienterna.”

Några regioner uppger att de gjort likt tidigare år, att de kommunicerat vikten av personalvaccination och att det inte skiljt sig så mycket åt trots covid-19. En region uppger att vissa vårdkliniker har utmanat varandra om hög vaccinationstäckning.

Ungefär hälften (11 av 20) av regionerna uppger att de haft särskild kommunikation riktad till personal inom kommunal vård- och omsorg angående influensavaccination under hösten 2020. Många regioner berättar att de tagit fram olika typer av informationsmaterial, till exempel utbildningar, film med smittskyddsläkare, affischer, brev, mejl, webbtexter, pressinformation och information via Facebook. Informationen har gått via kommunerna, länsstyrelsen, medicinsk ansvariga sjuksköterskor, omsorgschefer, enhetschefer vid särskilda boenden för äldre, med flera.

”Vi har kommunicerat att inför detta år med covid-19 är det särskilt viktigt att förebygga det som går av andra infektioner och därför vaccinera sig mot influensa. Vi har upplevt att det gett särskilt stor efterfrågan hos personalen”

”Liksom tidigare år kommuniceras vikten av personalvaccination i samband med informationsträff inför influensavaccinationen samt i andra sammanhang när vi möter representanter för kommunal vård och omsorg.”

Ingen uppföljning av vård- och omsorgspersonals attityder till vaccination

Ingen av regionerna har följt upp vård- och/eller omsorgspersonalens attityder till influensavaccination under 2020. Ett fåtal regioner svarade att detta har gjorts tidigare år, men att det inte varit tillfälle under pågående pandemi. Enstaka enkätsvar nämnde att det på vissa arbetsplatser inom vård och omsorg finns personal som har lägre vaccinacceptans. Nämnda anledningar inkluderar att de inte brukar drabbas av influensa och därmed inte behöver skydda sig samt oro för biverkningar.

Behov av förstärkt kommunikation finns

Några av regionerna (6 av 20) uppgav att de känner till grupper och/eller geografiska områden inom regionen med lägre vaccinationstäckning för influensa. Dessa beskrevs som områden med multikulturell befolkning eller områden med lägre socioekonomisk position, lägre utbildningsnivå, sämre kunskaper i svenska språket och sämre tillit till myndigheter.

"Vissa vårdcentraler som representerar geografiska områden med multikulturell befolkning har lägre vaccinationstäckning i gruppen 65 år och äldre."

Kunskapen om dessa områden med lägre vaccinationstäckning för influensa grundade sig på dialog och erfarenheter från verkligheten samt signaler från vården. Även lokal kännedom om befolkningsammansättning i geografiska områden och kontakt med kulturtolkar nämndes. En region uppgav att de tittar på vaccinationstäckning områdesvis. Ingen av regionerna uppger att de genomfört en specifik studie om detta.

"Bygger mycket på signaler från vården, ingen systematisk genomgång."

Nästan hälften av regionerna (9 av 20) uppger att de behöver stöd med metoder för att förstå och vidare utforska orsaker till lägre vaccinationstäckning eller vaccinacceptans. Tre regioner uppger att de inte har behov av stöd i detta, medan åtta regioner har angett att de inte vet om detta behövs.

Regionerna omsätter erfarenheterna till covid-vaccination

Hälften av regionerna (9 av 18) uppger att de har erfarenheter ifrån kommunikationsarbetet om influensavaccination hösten 2020 till grupper med lägre vaccinacceptans som de tänker använda för kommunikationsinsatser kring vaccination mot covid-19. Åtta regioner uppger att de saknar erfarenheter ifrån kommunikationsarbetet om influensavaccination till dessa grupper som de kan ta med sig till vaccinationen mot covid-19 och en region svarade att de inte visste. Av de regioner som hade erfarenhet kring kommunikation om influensavaccination inför vaccination mot covid-19 lyftes flera exempel för att nå ut med information om vaccination. Flera lyfter vikten av samarbete och aktiviteter mellan olika aktörer och nätverk för att nå ut, som exempelvis centrum för jämlik vård, kulturtolkar, interreligiösa rådet och hälsoinformatörer. Även nationell telefonlinje, informativa filmer och informationsblad på olika språk, utskick av vykort till alla personer 70 år och äldre lyftes som konkreta aktiviteter.

"Basen i vårt arbete är att tillgängliggöra tydlig och korrekt information om vaccinering som når så många av våra invånare som möjligt, så att de kan fatta ett klokt beslut för egen del."

"... självklart används erfarenheter kontinuerligt i det fortsatta arbetet. Upplever dock, i den vaccinationsfas vi är i just nu, att tveksamheten till vaccinationen [mot covid-19] är väldigt liten"

"Vi har hälsoinformatörer som svarar på frågor vid olika samlingspunkter som man har identifierat som viktiga för vissa språkgrupper. Kan vara utanför

citygross eller biblioteket eller föreningslokal – deras uppgift stärker vi inför covid 19-vaccineringen.”

När det gäller behov av stöd för att anpassa kommunikationsinsatser om vaccination mot både influensa och covid-19 till grupper eller områden med lägre vaccinationstäckning beskriver regionerna att de bland annat behöver tydliga fakta från nationell nivå samt exempel på hur man når ut med riktad information. Vidare efterlystes översatt och kulturanpassat material, filmer, samt samordning eftersom flera regioner har liknande utmaningar. Nätverk och samfund nämndes som viktiga aktörer.

”En stor nationell kampanj behövs, även riktad till personer som inte talar svenska.”

”Den största utmaningen som jag ser det handlar nog om att kunna informera och kommunicera till riskgrupper som inte har svenska som modersmål.”

Exempel på andra aktiviteter som nämndes inkluderade att lyfta och engagera förebilder, dela informationsmaterial till föreningar och utbilda vaccininformatörer för telefonlinje.

Slutsatser

Förstärkta kommunikationsinsatser lyfts som behov

Många regioner lyfte behovet av fler kommunikationsinsatser kring säsongsinfluensa. En mer tydlig och samordnad kommunikation efterfrågas där anpassning till olika språk och kulturer lyfts som viktigt. Samtidigt hade flera regionerna erfarenheter från kommunikationsarbetet med influensa som de kunde utgå ifrån och omsätta inför arbetet med vaccination mot covid-19.

Vaccination av vård- och omsorgspersonal

Resultaten från enkäten visar att vaccination av vård- och omsorgspersonal anställd av regionerna på många håll är en rutinmässig insats som underlättas av att smittskyddsenheter och regioner har ett nära samarbete samt att ansvaret för vaccinationerna också ligger på regionen som arbetsgivare. Enkäten visar på förbättringsmöjligheter när det gäller samarbete mellan kommuner och regioner för att öka vaccinationstäckningen bland kommunal vård- och omsorgspersonal, exempelvis när det gäller var och hur omsorgspersonal vaccineras och tydlighet kring att kommunen har arbetsgivaransvaret. Enkätsvaren lyfter många goda exempel från regionerna i att nå vård- och omsorgspersonal. Nästan alla regioner hade särskild kommunikation riktad till vårdpersonal anställd av regionen om vaccination mot säsongsinfluensa. Hälften av regionerna hade även riktad kommunikation till kommunal vård- och omsorgspersonal.

Behov av att analysera vaccinationstäckningen

Utifrån resultaten av enkäten är det få regioner som har identifierat områden med lägre vaccinationstäckning utifrån data eller riktade undersökningar. Eftersom de flesta regionerna saknar vaccinationsregister för säsongsinfluensa är det svårt att utvärdera vaccinationstäckningen inom respektive region för att identifiera områden med lägre vaccinationstäckning. Förbättrade data över vaccinationstäckningen mot säsongsinfluensa skulle möjliggöra analyser regionalt och nationellt som skulle stärka arbetet med att öka täckningen för riskgrupper och vård- och omsorgspersonal.

Utmaning att nå personer i riskgrupp

Enkäten visar också på svårigheter att identifiera och nå personer i riskgrupp som är under 65 år, exempelvis personer med kroniska sjukdomar och gravida. Detta är sedan tidigare ett känt problem. Ytterligare kunskap behövs för att förstå hinder för vaccination bland individer med medicinsk riskgruppstillhörighet under 65 år och hur dessa individer kan nås med information om influensavaccination.

Kunskap om målgrupper efterfrågas

Enkätresultaten visade på ett behov av stöd kring metoder för att förstå och kartlägga grupper eller områden som har en lägre vaccinationstäckning mot säsongsinfluensa. Kunskap om målgruppernas perspektiv, behov, hinder och

möjliggörande faktorer för vaccination är viktig för att utveckla vidare insatser samt anpassning av information. Regionerna efterlyste nationellt stöd kring goda exempel och förslag på hur man bäst kan anpassa kommunikation och nå ut med information om vaccination mot säsongsinfluensa till grupper som potentiellt har en lägre vaccinationstäckning.

Minimera praktiska hinder för vaccination

Erbjudandet om gratis influensavaccination till personer i riskgrupp i samtliga regioner bidrog till att ett praktiskt hinder minimerades och är en aspekt för att bidra till jämlik hälsa. Andra bra exempel som lyftes av regionerna var fler vaccinationer utförda i hemmet och att identifiera personer vid andra vårdbesök och erbjuda möjlighet till vaccination, kostnadsfri transport till vaccinationen samt att helgöppet kan få fler att vaccinera sig. En bred ansats för att öka möjligheterna till vaccination och röja hinder möjliggör att så många som möjligt kan vaccineras på kort tid.

Frågeformulär

Frågorna nedan ingick i enkäten, som är framtagen av Folkhälsomyndigheten.

1. Har något/några av följande förändringar i influensavaccinationerna gjorts inom regionen för att minska trängsel jämfört med ett vanligt år?

Markera alla som stämmer. Markera även alternativ som använts tidigare om de även använts i år.

- Ökat antalet vårdpersonal som utför vaccinationerna jämfört med förra året
- Infört tidsbokning på enheter som haft enbart drop-in
- Använt andra lokaler för vaccinationerna
- Ändrat det fysiska flödet inom lokalerna för vaccination, exempelvis nya ingångar/utgångar, pilar på golvet, eller liknande
- Satt upp fysiska barriärer (tex plexiglas) inne i lokalerna
- Vaccinerat utomhus
- Bett köande vänta utomhus
- Annat: _____

2. Hur har personer i riskgrupp fått möjlighet att vaccinera sig inom er region? (Markera alla som stämmer)

- Genom tidsbokning på 1177.se
- Genom tidsbokning via telefon
- Genom öppen drop-in mottagning för personer i riskgrupp
- Genom drop-in mottagningar fördelade över ålders- eller riskgrupper olika tider
- Genom vaccination vid ordinarie vårdbesök / annat vårdbesök
- Genom hembesök av tex primärvården eller hemsjukvård
- På särskilda boenden
- Genom drive-in mottagning för personer i riskgrupp
- Annat: _____

3. Beskriv gärna erfarenheter från årets influensavaccinationer som ni kommer att dra nytta av för vaccinationerna mot covid-19. Tänk på både praktiska och kommunikationsaspekter.

4. Finns hinder/utmaningar för personalen som vaccinerar att stötta riskgrupper i deras beslut om vaccination? Beskriv gärna.

5. Har ni ett dokument (internt eller externt) med vanliga frågor och svar från allmänheten gällande influensavaccination?

- Ja
- Nej
- Jag vet inte

6. **Om ja:** Vi vore tacksamma att kunna ta del av era frågor och svar. Dela gärna en länk till era frågor och svar eller skicka om möjligt dokumentet ...

7. Finns det frågor från riskgrupper/allmänhet gällande influensavaccin som är särskilt svåra för kommunikatörer/vaccinatörer i er region att besvara? Beskriv gärna.

8. Har regionen haft en särskild kommunikation riktad till personal inom kommunal vård- och omsorg angående influensavaccination i år?

- Ja
- Nej
- Jag vet inte

9. **Om ja:** Berätta gärna mer om den särskilda kommunikationen riktad till personal inom kommunal vård- och omsorg angående influensavaccination i år. Lägg gärna med länk/ar:

10. Har regionen haft en särskild kommunikation riktad till vårdpersonal angående influensavaccination i år?

- Ja
- Nej
- Jag vet inte

11. **Om ja:** Berätta gärna mer om den särskilda kommunikationen riktad till vårdpersonal angående influensavaccination i år. Lägg gärna med länk/ar:

12. Har ni följt upp vård- och/eller omsorgspersonalens attityder till influensavaccination?

- Ja
- Nej

- Jag vet inte
13. Om ja: Berätta gärna mer om det senaste arbetet. Lägg gärna med länk/ar om resultat är publicerade.
-
14. Har ni identifierat grupper och/eller geografiska områden inom er region med lägre vaccinationstäckning eller som är tveksamma till influensavaccination?
- Ja
 - Nej
 - Jag vet inte
15. **Om ja:** Beskriv gärna kortfattat de grupper och/eller områden som har en lägre vaccinationstäckning eller som är tveksamma till influensavaccination:
-
16. **Om ja:** Vilka metoder har ni använt i arbetet med att förstå/undersöka anledningar varför ovan nämnda grupper har en lägre vaccinationstäckning eller är tveksamma till influensavaccination?
-
17. Behöver ni stöd i metoder för att förstå/undersöka grupper eller områden med lägre vaccinationstäckning eller som är tveksamma till influensavaccination?
- Ja
 - Nej
 - Jag vet inte
18. Har ni erfarenheter från kommunikationsarbetet under hösten som ni tänker använda för kommunikationsinsatser till de grupper som är tveksamma till vaccination vad gäller vaccination mot covid-19?
- Ja
 - Nej
 - Jag vet inte
19. Beskriv gärna era erfarenheter. Lägg gärna med länk/ar:
-
20. På vilka språk har er region information om influensavaccination? (Markera alla som stämmer)
- Svenska

- Arabiska
- BKS (Bosniska, Kroatiska, Serbiska)
- Dari
- Engelska
- Finska
- Jiddisch
- Meänkieli
- Romska
- Samiska
- Somaliska
- Tigrinja
- Annat: _____

21. Lägg gärna med länk/ar:

22. Vilket stöd behöver ni för att anpassa kommunikationsinsatser om vaccination **mot covid-19** till grupper eller områden som är tveksamma till vaccination?

Folkhälsomyndigheten är en nationell kunskapsmyndighet som arbetar för en bättre folkhälsa. Det gör myndigheten genom att utveckla och stödja samhällets arbete med att främja hälsa, förebygga ohälsa och skydda mot hälsohot. Vår vision är en folkhälsa som stärker samhällets utveckling.

Folkhälsomyndigheten

Solna Nobels väg 18, 171 82 Solna. **Östersund** Campusvägen 20. Box 505, 831 26 Östersund.

www.folkhalsomyndigheten.se